

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0122

Posílení venkovských oblastí v EU pomocí politiky soudržnosti

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. června 2025 o posílení venkovských oblastí v EU pomocí politiky soudržnosti (2024/2105(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na zprávu Komise ze dne 27. března 2024 s názvem „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU: hlavní úspěchy a další vývoj“ (COM(2024)0450),
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. září 2022 o příhraničních regionech EU: živých laboratořích evropské integrace¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. května 2025 o deváté zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti²,
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 15. března 2023 k tématu Cíle a nástroje pro inteligentní venkovské oblasti v Evropě³,
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 1. prosince 2022 k tématu Posílení podpory v rámci politiky soudržnosti pro regiony, které jsou znevýhodněny zeměpisnými nebo demografickými podmínkami (článek 174 SFEU)⁴,
- s ohledem na články 39, 174, 175 a 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),

¹ Úř. věst. C 125, 5.4.2023, s. 114.

² Přijaté texty, P10_TA(2025)0098.

³ Úř. věst. C 188, 30.5.2023, s. 14.

⁴ Úř. věst. C 79, 2.3.2023, s. 36.

- s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“)²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky⁵,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/694 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240⁶,
- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 240/2014 ze dne 7. ledna 2014 o evropském kodexu chování pro

¹ Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

² Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>.

³ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>.

⁴ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>.

⁵ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>.

⁶ Úř. věst. L 166, 11.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>.

partnerskou spolupráci v rámci evropských strukturálních a investičních fondů¹,

- s ohledem na zásadu č. 20 evropského pilíře sociálních práv týkající se přístupu k základním službám,
- s ohledem na své usnesení ze dne 4. dubna 2017 o ženách a jejich úloze ve venkovských oblastech²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. března 2022 o úloze politiky soudržnosti při podpoře inovativní a inteligentní transformace a regionálního propojení IKT³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2022 o tématu Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040⁴ ,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2023 o využívání talentů v evropských regionech⁵,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. března 2024 k deváté zprávě o soudržnosti (COM(2024)0149),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. června 2021 nazvané „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040“ (COM(2021)0345),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. února 2025 s názvem „Vize pro zemědělství a potraviny – Společné utváření atraktivního zemědělského a potravinářského odvětví EU pro budoucí generace“ (COM(2025)0075),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. května 2022 nazvané „Lidé na prvním místě, zajištění udržitelného růstu podporujícího začlenění, využívání potenciálu nejvzdálenějších regionů EU“ (COM(2022)0198),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 25. března 2021 o akčním plánu pro podporu ekologické produkce (COM(2021)0141),
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 17. června 2020 o dopadu demografických změn (COM(2020)0241),

¹ Úř. věst. L 74, 14.3.2014, s. 1, ELI:
http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/240/oj.

² Úř. věst. C 298, 23.8.2018, s. 14.

³ Úř. věst. C 347, 9.9.2022, s. 37.

⁴ Úř. věst. C 177, 17.5.2023, s. 35.

⁵ Úř. věst. C, C/2024/4225, 24.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/4225/oj>.

- s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 27. ledna 2021 na téma „stárnutí – podpora mezigenerační solidarity a odpovědnosti“ (COM(2021)0050),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 s názvem „Strategie ‚od zemědělce ke spotřebiteli‘ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“ (COM(2020)0381),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. května 2020 s názvem „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do našeho života“ (COM(2020)0380),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. listopadu 2021 s názvem „Strategie EU pro půdu do roku 2030 – Využití přínosů zdravé půdy pro lidi, potraviny, přírodu a klima“ (COM(2021)0699),
- s ohledem na deklaraci OSN o právech drobných zemědělců a dalších osob pracujících ve venkovských oblastech, kterou přijal Výbor pro lidská práva dne 28. září 2018,
- s ohledem na obecné doporučení č. 34 (2016) Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen o právech venkovských žen, které bylo přijato dne 7. března 2016,
- s ohledem na své usnesení ze dne 3. května 2022 o akčním plánu EU pro ekologické zemědělství¹,
- s ohledem na studii, kterou si vyžádal Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova Evropského parlamentu, s názvem „Budoucnost evropského modelu zemědělství: socioekonomické a územní důsledky poklesu počtu zemědělských podniků a zemědělců v EU“ (The future of the European Farming Model: Socio-economic and territorial implications of the decline in the number of farms and farmers in the EU), kterou uveřejnila tematická sekce pro strukturální politiku a soudržnost v dubnu 2022,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. března 2022 o potřebě naléhavého akčního plánu EU s cílem zajistit potravinové zabezpečení v EU i mimo ni s ohledem na ruskou invazi na Ukrajinu²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 3. října 2018 o řešení zvláštních potřeb venkovských, horských a odlehlých oblastí³,

¹ Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 22.

² Úř. věst. C 361, 20.9.2022, s. 2.

³ Úř. věst. C 11, 13.1.2020, s. 15.

- s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2021 o strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: navrácení přírody do našeho života¹,
- s ohledem na zprávu Komise ze srpna 2019 nazvanou „Hodnocení dopadu SZP na generační obměnu, místní rozvoj a pracovní místa ve venkovských oblastech“²,
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 26. ledna 2022 nazvané „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU“³,
- s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 19. února 2025 s názvem „Jak by díky zahrnutí metody LEADER a komunitně vedeného místního rozvoje do programů na období po roce 2027 bylo možné zlepšit provádění dlouhodobé vize pro venkovské oblasti EU“⁴,
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 23. března 2022 nazvané „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU“⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. října 2023 o generační obměně v zemědělských podnicích budoucnosti v EU⁶,
- s ohledem na zprávu Enrica Letty o budoucnosti jednotného trhu, která byla zveřejněna v dubnu 2024,
- s ohledem na studii vypracovanou na žádost Výboru pro regionální rozvoj Evropského parlamentu s názvem „EU Cohesion Policy in non-urban areas“ (Politika soudržnosti EU v mimoměstských oblastech), kterou zveřejnila tematická sekce Strukturální politika a politika soudržnosti v září 2020,
- s ohledem na prohlášení o budoucnosti venkovských oblastí a politice rozvoje venkova v Evropské unii, které přijala koordinační skupina Paktu pro venkov dne 12. prosince 2024,

¹ Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 25.

² Evropská komise: Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova, ADE s.a, CCRI, OIR, Micha, E. et al., Evaluation of the impact of the CAP on Generational renewal, local development and jobs in rural areas – Final report (Hodnocení dopadu SZP na generační obměnu, místní rozvoj a pracovní místa ve venkovských oblastech – závěrečná zpráva), Úřad pro publikace, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2762/364362>.

³ Úř. věst. C 270, 13.7.2022, s. 18.

⁴ Úř. věst. C, C/2025/1703, 26.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1703/oj>.

⁵ Úř. věst. C 290, 29.7.2022, s. 137.

⁶ Úř. věst. C, C/2024/2658, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2658/oj>.

- s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj (A10-0092/2025),
- A. vzhledem k tomu, že v současné době žije 137 milionů evropských občanů, tj. téměř každý třetí, ve venkovských oblastech, které představují přibližně 83 % území EU; vzhledem k tomu, že třetina obyvatel venkovských oblastí žije v příhraničním regionu; vzhledem k tomu, že 77 % půdy využívané k zemědělské činnosti (134 milionů hektarů) a 79 % lesů (148 milionů hektarů) se nachází ve venkovských oblastech;
 - B. vzhledem k tomu, že průměrný příjem ve venkovských oblastech činí podle Eurostatu 87,5 % průměrného příjmu v městských oblastech;
 - C. vzhledem k tomu, že stále existují rozdíly ve financování politiky soudržnosti mezi městskými a venkovskými oblastmi, přičemž městské oblasti dostávají třikrát více finančních prostředků na soudržnost než venkovské oblasti¹;
 - D. vzhledem k tomu, že prostřednictvím iniciativy LEADER, která byla již od roku 1991 uplatňována ve venkovských oblastech s pomocí místních akčních skupin a na niž později navázal politický nástroj komunitně vedeného místního rozvoje (community-led local development – CLLD), lze posílit postavení místních aktérů a zapojit je do inovativních a uzpůsobených strategií;
 - E. vzhledem k tomu, že venkovské oblasti jsou základním kamenem evropského hospodářství, domovem mnoha „skrytých evropských šampionů“ a jsou nedílnou součástí kulturní rozmanitosti Evropy; vzhledem k tomu, že mají zásadní význam pro produkci a bezpečnost potravin a slouží jako strážci naší krajiny, živého dědictví venkova, sociálních a kulturních tradic; vzhledem k tomu, že hrají klíčovou úlohu při prosazování strategické autonomie EU, a sice prostřednictvím odvětví zemědělství, které zůstává strategickou prioritou EU; vzhledem k tomu, že venkovské oblasti symbolizují mnoho aspektů, díky kterým je Evropa atraktivní a lze v ní žít;
 - F. vzhledem k tomu, že podpora menšinových jazyků může zvýšit povědomí o místních zvláštnostech, zvýšit atraktivitu cestovního ruchu a podpořit hospodářské činnosti spojené s kulturou, vzděláváním, řemeslem a tradičními produkty;
 - G. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 poukázala na změnu ve vnímání veřejnosti, která uznala potenciál venkovských oblastí jako

¹ Evropský výbor regionů, *Výroční zpráva EU o stavu regionů a měst, informativní přehled za rok 2024*, 7. října 2024.

řešení problémů vyplývajících z krizí tím, že zajišťují bezpečnější, udržitelnější a spolehlivější životní prostředí;

- H. vzhledem k tomu, že fondy politiky soudržnosti samy o sobě nemůžou reagovat na rostoucí potřeby a výzvy, jimž čelí venkovské oblasti v EU; vzhledem k tomu, že je třeba zajistit větší součinnost a doplňkovost s ostatními politikami EU, zejména se společnou zemědělskou politikou (SZP), aby se maximalizoval dopad investic ve venkovských oblastech, pokročila modernizace zemědělství a rozvoj základních služeb a infrastruktury;
- I. vzhledem k tomu, že více než 40 % půdy ve venkovských oblastech je využíváno k zemědělství, avšak příspěvek zemědělství, lesnictví a rybolovu ve venkovských regionech se bohužel snížil jak z hospodářského hlediska, tak z hlediska zaměstnanosti na 12 % všech pracovních míst a 4 % hrubé přidané hodnoty;
- J. vzhledem k tomu, že podle studie Parlamentu na téma „Budoucnost evropského modelu zemědělství“ by EU mohla do roku 2040 přijít o 6,4 milionu zemědělských podniků, kdy by se jejich počet snížil z 10,3 milionu v roce 2016 na 3,9 milionu;
- K. vzhledem k tomu, že podle článků 174, 175 a 349 SFEU usiluje EU o snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a koordinuje své politiky, včetně využívání evropských strukturálních a investičních fondů tak, aby dosáhla cíle hospodářské, sociální a územní soudržnosti, přičemž věnuje zvláštní pozornost venkovským oblastem;
- L. vzhledem k tomu, že všechny regiony musí zůstat způsobilé pro financování v rámci budoucí politiky soudržnosti, a to i silné regiony, které čelí významným transformačním výzvám;
- M. vzhledem k tomu, že regionální aktéři lépe chápou, které projekty by měly být upřednostněny pro podporu z fondů soudržnosti, a zajišťují, aby byly zdroje přidělovány způsobem, který nejlépe odpovídá specifickým potřebám jejich území;
- N. vzhledem k tomu, že fondy politiky soudržnosti určené pro venkovské oblasti by měly být dále zjednodušeny s cílem snížit administrativní zátěž nejen pro konečné příjemce, ale i pro příslušné orgány, čímž by se rovněž přispělo ke zvýšení míry čerpání prostředků;
- O. vzhledem k tomu, že zejména venkovské oblasti čelí demografickým a strukturálním výzvám, jako je stárnutí obyvatelstva, úbytek obyvatelstva, odliv mozků, rostoucí nerovnosti mezi muži a ženami, rozdíly oproti městským oblastem, strukturální změny v zemědělství a lesnictví, důsledky přírodních katastrof, nárůst cen energií a dopravy, nedostatek služeb a infrastruktury, zejména pro zranitelné osoby a osoby se zdravotním postižením, dopad těchto

výzev na úroveň příjmů a na trh práce, s následnou vyšší mírou nezaměstnanosti a přetrvávající velkou digitální propastí;

- P. vzhledem k tomu, že demografické výzvy jsou obzvláště naléhavé v případě zemědělců v EU, neboť většině zemědělců je více než 50 let;
- Q. vzhledem k tomu, že posílení soudržnosti ve venkovských oblastech vyžaduje přijetí opatření a iniciativ zaměřených na podporu rodin, a to i prostřednictvím pomoci mladým lidem a rodičům při sladování rodinného a profesního života, čímž se přispěje k udržitelnému rozvoji těchto komunit;
- R. vzhledem k tomu, že evropské venkovské oblasti a evropští zemědělci již hrají klíčovou úlohu při klimatické transformaci, neboť jsou z hospodářského i sociálního hlediska postiženi změnou klimatu nejvíce, a vzhledem k tomu, že díky jejich úsilí se některé nepříznivé dopady zemědělství na životní prostředí v průběhu let výrazně snížily; vzhledem k tomu, že odvětví zemědělství EU v letech 1990 až 2021 výrazně snížilo své emise skleníkových plynů o 24 % a je odpovědné za 72 % výroby energie z obnovitelných zdrojů a má 78 % nevyužitého potenciálu;
- S. vzhledem k tomu, že demografické změny nemají stejný dopad na všechny země a regiony, ale mají větší dopad na méně rozvinuté regiony, což zhoršuje stávající územní a sociální nerovnosti; vzhledem k tomu, že je nutné nalézt řešení pro územní nerovnováhu a nerovnoměrné tempo konvergence mezi regiony, z nichž některé uvízly v rozvojové pasti; vzhledem k tomu, že méně rozvinuté regiony vyžadují zvláštní pozornost a podporu, jako je tomu v případě venkovských oblastí EU a nejvzdálenějších regionů, a to vzhledem k jejich specifickým charakteristikám;
- T. vzhledem k tomu, že celkový procentní podíl obyvatelstva žijícího ve venkovských oblastech se za posledních 50 let na úrovni EU výrazně snížil, zejména v důsledku stárnutí a emigrace; vzhledem k tomu, že venkovské oblasti mají nejvyšší podíl osob starších 65 let¹; vzhledem k tomu, že se odhaduje, že počet obyvatel evropských venkovských oblastí klesne k roku 2033 ve srovnání s rokem 1993 o 30 milionů;
- U. vzhledem k tomu, že nedostatečný nebo omezený přístup ke zdravotní péči, vodohospodářským službám, cenově dostupnému bydlení, dopravní a digitální infrastruktuře, vzdělávání, finančním službám a rekreačním a kulturním činnostem zvyšuje negativní vnímání regionů – a zejména venkovských, okrajových, vnitrozemských, přeshraničních, horských, ostrovních a nejvzdálenějších regionů – jako vhodných míst pro život a práci, zejména pro ženy, mladé lidi, stárnoucí obyvatelstvo a menšiny; že přeshraniční oblasti jsou obzvláště postiženy nedostatkem

¹ SWD(2023)0021.

regionálního propojení, pokud jde o dopravní a digitální infrastrukturu; vzhledem k tomu, že venkovské oblasti jsou silně zasaženy nedostatkem stabilních pracovních příležitostí, což nutí migrovat mladé lidi, zejména ženy;

- V. vzhledem k tomu, že zásadní úlohu při zajišťování spravedlivých, udržitelných a produktivních zdrojů obživy na venkově hrají dostupnost a kvalita vody;
- W. vzhledem k tomu, že by měl být kladen větší důraz na preventivní opatření k posílení odolnosti evropských venkovských oblastí vůči přírodním katastrofám; vzhledem k tomu, že integrovaný přístup k hospodaření s vodními zdroji má zásadní význam jak pro předcházení povodním, tak pro zvládání sucha, zejména prostřednictvím soudržného využívání finančních prostředků EU;
- X. vzhledem k tomu, že venkovské oblasti, zejména ve východní, jižní a středomořské Evropě, jsou nejvíce přímo postiženy energetickou chudobou a čelí specifickým výzvám souvisejícím s desertifikací, lesními požáry, změnou klimatu a s ní spojenými asymetrickými riziky, nedostatkem vodních zdrojů a slabou infrastrukturou, které vyžadují cílený přístup v rámci politiky soudržnosti;
- Y. vzhledem k tomu, že venkovské oblasti zahrnují většinu biologické rozmanitosti EU, avšak chráněná stanoviště a druhy jsou nadále v špatném stavu a jejich stav se v důsledku změny klimatu a zhoršování kvality půdy a vody dále zhoršuje, což má negativní dopad na přírodní zdroje; vzhledem k tomu, že úbytek biologické rozmanitosti má závažné hospodářské důsledky pro odvětví zemědělství a negativně ovlivňuje atraktivitu venkovského cestovního ruchu;
- Z. vzhledem k tomu, že přechod na čistou energii, diverzifikace hospodářství a rozšiřování obnovitelných zdrojů energie představují pro venkovské a méně rozvinuté regiony významné příležitosti, které jim umožňují zapojit jejich přírodní zdroje a zeměpisné výhody a plně využít jejich potenciál pro budoucí výrobu energie z obnovitelných zdrojů;
- AA. vzhledem k tomu, že tyto regiony jsou nejvíce postiženy vylidňováním, a k tomu, že zejména mladí lidé tyto oblasti opouštějí z důvodu nedostatku pracovních míst a kariérních vyhlídek, což posiluje vylidňování venkova a vede k nárůstu podílu starších lidí a většímu riziku sociální izolace;

- AB. vzhledem k tomu, že venkovské oblasti mají nejvyšší podíl (12,6 %) mladých lidí ve věku 15–29 let¹, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET);
- AC. vzhledem k tomu, že generační obměna je jedním z devíti klíčových cílů společné zemědělské politiky;
- AD. vzhledem k tomu, že v celé Evropě se každý den uzavírají zemědělské podniky, mlékárenské podniky, končí vinaři a producenti olivového oleje a že jen málo takových podniků řídí zemědělci mladší než 35 let; vzhledem k tomu, že ambiciózní cíle ekologické transformace s sebou nesou příležitosti, ale také rizika pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, jakož i pro evropské zemědělství;
- AE. vzhledem k tomu, že způsob, jakým vyrábíme potraviny, utvářel krajinu, která Evropu definuje; vzhledem k tomu, že dynamické venkovské oblasti podporují produkci kvalitních potravin, což na oplátku podporuje jejich hospodářství; vzhledem k tomu, že oživení těchto vazeb mezi potravinami a územím a oživení venkovských oblastí bude mít zásadní význam pro budoucnost zemědělství v Evropě;
- AF. vzhledem k tomu, že důkladná politika soudržnosti má zásadní význam pro zajištění účinného uplatňování zásady „práva zůstat“ ve venkovských oblastech, což vyžaduje přijetí opatření na mnoha úrovních, mimo jiné podporou hospodářské stability a předcházením vyliďňování; zdůrazňuje, že je zásadní zajistit přístup k základním veřejným statkům a službám pro všechny občany, zejména mladé lidi, bez ohledu na to, kde žijí; vzhledem k tomu, že za tímto účelem je nezbytné podporovat cílené investice do infrastruktury, služeb, vzdělávání a inovací;
1. vítá zprávu Komise ze dne 27. března 2024 nazvanou „Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU: hlavní úspěchy a další vývoj“ a souhlasí s jejími zastřešujícími cíli;
 2. bere na vědomí čtyři oblasti politiky vize pro venkovské oblasti a 30 opatření, z nichž se akční plán EU pro venkov skládá; vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly co nejvyšší pozornost jejich provádění;
 3. zdůrazňuje ústřední úlohu venkovských oblastí při tvorbě hospodářských modelů a sociální a územní organizace různých členských států, kdy jsou zejména zdrojem zemědělské a potravinářské produkce, ale také správci nenahraditelného kulturního a krajinného dědictví; konstatuje však, že jejich význam je i nadále podceňován a nedostatečně financován; domnívá se, že je povinností EU podporovat účinnou revitalizaci a regeneraci těchto území a dále usilovat o to, aby naše venkovské oblasti měly

¹ Výroční zpráva EU o stavu regionů a měst, informativní přehled za rok 2024.

k dispozici vhodné nástroje k překonání značných dlouhodobých výzev, jimž čelí a které mají stále větší dopad na regionální konkurenceschopnost a sociální soudržnost, aby byla zachována evropská rozmanitost a aby bylo zajištěno, že k pokroku Unie nebude docházet na úkor venkovských oblastí a jejich obyvatel;

4. považuje za důležité rozvíjet krátké dodavatelské řetězce a podporovat používání systémů označování s cílem ocenit kvalitu a rozmanitost tradičních produktů z venkovských oblastí; zdůrazňuje, že veřejné stravovny, jako jsou školní a nemocniční jídelny, mohou hrát významnou úlohu při rozvoji krátkých zemědělsko-potravinářských dodavatelských řetězců;
5. uznává klíčovou úlohu malých a středních měst jako rozvojových center ve venkovských regionech a vyzývá Komisi a členské státy, aby konkrétně posílily své hospodářské, sociální a infrastrukturní funkce, oživily centra měst, lépe využívaly synergie mezi venkovskými oblastmi a velkými metropolitními regiony a zajistily vyváženější územní rozvoj;
6. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné přijmout opatření pro boj proti chudobě ve venkovských oblastech vypracováním cílených strategií pro zlepšení sociálního zabezpečení, vytváření hospodářských příležitostí a podporu zvláště zranitelných skupin obyvatelstva s cílem prolomit koloběh chudoby;
7. zdůrazňuje, že venkovské oblasti jsou klíčovými aktéry při zmírňování dopadů změny klimatu; zdůrazňuje, že je třeba zvýšit investice do výzkumu a inovací ve venkovských oblastech, zejména v oblasti udržitelného zemědělství, energie z obnovitelných zdrojů, digitální transformace a inovativních řešení v oblasti mobility, s cílem posílit konkurenceschopnost a odolnost venkovských regionů, zajistit energetickou soběstačnost a vytvořit nové pracovní příležitosti; vybízí k udržitelnému obhospodařování lesů a předcházení lesním požárům, a to i podporou využívání biomasy, která bude shromažďována tak, aby nedocházelo k poškození lesních ekosystémů;
8. vyzývá k rozšíření obnovitelných zdrojů energie ve venkovských oblastech na základě jejich potenciálu ke snížení nákladů na energii, a to za účasti občanské společnosti a místních komunit; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí finanční pobídky, opatření, jako jsou společenství pro obnovitelné zdroje, a zjednodušené administrativní postupy, s cílem posílit regionální energetickou nezávislost a udržitelnost a zároveň zabránit negativním dopadům na produkci potravin, dostupnost půdy a její ceny, jakož i na sociální soudržnost; vyzývá k vytvoření zvláštního mechanismu financování pro instalaci fotovoltaických, větrných a jiných obnovitelných zdrojů energie;

9. vyzývá k větší podpoře zachování, obnovy a přestavby starších budov, včetně historických budov, kostelů a dalších míst konání bohoslužeb, sportovních hal a škol ve venkovských oblastech, s cílem zlepšit energetickou účinnost, udržitelnost a bezpečnost; naléhavě vyzývá k investicím do modernizace veřejné infrastruktury při zachování historických struktur tam, kde je to možné; vyzývá Komisi a členské státy, aby prosazovaly cílené politiky na podporu renovace a energeticky účinné modernizace venkovských domů, finanční pobídky pro osoby kupující poprvé venkovský dům, zejména pro mladé lidi a rodiny, a rozvoj udržitelných a cenově dostupných projektů v oblasti bydlení přizpůsobených potřebám místních společenství, které přispívají k atraktivitě a oživení těchto regionů;
10. žádá Komisi, aby posoudila a plně provedla články 174, 175 a 349 SFEU s cílem odstranit rozdíly v rozvoji mezi regiony, a to i ve vztahu k infrastruktuře, a aby zajistila, že všechny politiky EU budou uplatňovat nejen zásadu „nepoškozování soudržnosti“, ale také to, aby se všude tam, kde je to možné, řídily asertivnějším přístupem „podporovat soudržnost“, zejména ve venkovských oblastech a v oblastech, které jsou obzvláště postiženy průmyslovou transformací, demografickými výzvami a vylidňováním, a v těch, kterým hrozí vylidňování, jako jsou nejvzdálenější regiony, ostrovy, okrajové, přeshraniční a horské regiony;
11. vyzývá Komisi, aby vypracovala strategii pro venkov s ohledem na přípravu programů na období po roce 2027; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily začlenění venkovského rozměru do příslušných politik a zajistily, aby strategie podporovala hospodářský a sociální rozvoj venkovských oblastí a vyčlenila zvláštní zdroje na modernizaci zemědělství, podporu venkovských malých a středních podniků a začínajících podniků a podporu krátkých dodavatelských řetězců s cílem učinit venkovské oblasti propojenějšími, konkurenceschopnějšími, odolnějšími a atraktivnějšími pro mladé lidi a investory, čímž se zajistí vyvážený a udržitelný rozvoj v dlouhodobém horizontu a zvýší se kvalita života; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité mít k dispozici skutečně účinný mechanismus pro posuzování dopadů na venkov na úrovni EU, který by umožňoval posoudit potenciál všech relevantních politik a zmírnit jejich případné negativní dopady na venkovské oblasti;
12. zdůrazňuje, že má-li být zajištěna dlouhodobá prosperita venkovských oblastí a podpora silného zemědělského odvětví pro zachování této prosperity ve venkovských oblastech, je nezbytné posílit v příštím víceletém finančním rámci (VFR) součinnost mezi strukturálními a investičními fondy EU a programem Horizont Evropa, stěžejním výzkumným a inovačním programem EU, a společnou zemědělskou politikou (SZP);

13. žádá Komisi, aby do roku 2027 předložila zprávu o uplatňování mechanismu ověřování dopadu na venkovské oblasti na politiky a intervence na úrovni EU, jakož i o dosažených výsledcích;
14. vyzývá Komisi, aby upřednostnila cílené investice a politická opatření na podporu přechodu k nové generaci zemědělců s cílem modernizovat zemědělství EU a vytvořit více příležitostí ve venkovských oblastech.
15. zdůrazňuje klíčovou úlohu politiky soudržnosti pro rozvoj venkovských oblastí jako decentralizovaného a účinného nástroje hospodářského a sociálního rozvoje, který umožňuje všem regionům řešit tyto specifické výzvy Unie; v této souvislosti zdůrazňuje, že politika soudržnosti by měla i nadále být klíčovým pilířem víceletých finančních rámců po roce 2027, přičemž na ni přidělené prostředky by měly být zachovány na minimální úrovni odpovídající současné úrovni ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027, aby byla zajištěna její zásadní úloha při snižování regionálních rozdílů a při utváření odolnější a konkurenceschopnější Evropy, která nikoho neopomíná; vyzývá k tomu, aby byla v příštím rámci politiky soudržnosti prozkoumána možnost poskytnutí odpovídajících zdrojů venkovským a horským oblastem a aby byl HDP na regionální úrovni doplněn o další ukazatele; připomíná, že je třeba dodržovat základní zásady politiky soudržnosti, jako je partnerství, víceúrovňová správa, místně orientovaný přístup a sdílené řízení, s cílem podpořit rozvoj a reagovat na specifické potřeby a výzvy venkovských oblastí se zvláštním zaměřením na nástroje podporující udržitelný růst a rozvoj a zaměstnanost mladých lidí a žen, a to i mezi oběťmi násilí páchaného na ženách, a na zlepšování služeb a infrastruktury;
16. domnívá se, že strategie inteligentní specializace a hospodářské diverzifikace by mohly podpořit vznik většího počtu příležitostí ve venkovských oblastech; zdůrazňuje zejména klíčový význam začlenění koncepce inteligentních vesnic do politiky soudržnosti a výslovné podpory rozvoje inteligentních vesnic prostřednictvím flexibilního financování a integrovaného přístupu jako inovativního nástroje pro zlepšení kvality života a oživení venkovských oblastí a služeb prostřednictvím digitálních a sociálních inovací a iniciativ, jako je podpora pracovních prostorů s cílem přilákat pracovníky, včetně pracovníků na dálku, a přispět k oživení místních ekonomik;
17. vybízí k iniciativám, které prosazují hospodářskou a sociální udržitelnost, včetně podpory podnikání na venkově, venkovského cestovního ruchu a nových obchodních modelů založených na inovacích a digitalizaci;
18. vyzývá Komisi, aby v budoucí politice soudržnosti zajistila silné a celostní zaměření na rozvoj venkova tak, aby všechny politické iniciativy byly v souladu s cílem snižování územních rozdílů; domnívá se, že je nezbytné přijmout dlouhodobé strategie na podporu

venkovských oblastí, přičemž klíčovým bodem je zásada soudržnosti a udržitelnosti a poskytování nezbytných nástrojů k řešení demografických, sociálních a hospodářských výzev, a to s cílem zajistit, aby se na tyto oblasti nezapomnělo, ale spíše aby se staly klíčovými aktéry pro budoucnost Evropy, aniž by musely být neustále závislé na mimořádných opatřeních; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby v budoucí politice soudržnosti podpořila významný rozvoj venkovských oblastí a zavázala se zřídit místní informační centra a nabídnout platformu a finanční podporu, které členským státům umožní vyměňovat si informace a osvědčené postupy, pokud jde o možnosti financování, s cílem poskytnout místním orgánům účinnou podporu a pomoc při správě zdrojů a provádění rozvojových iniciativ; dále zdůrazňuje, že účinná účast regionálních, místních a venkovských orgánů a rozsáhlá správní kapacita mají zásadní význam pro snížení nadměrné administrativní zátěže a složitých požadavků na příjemce a pro účinné provádění fondů politiky soudržnosti; zdůrazňuje, že financování z více zdrojů se v některých zemích stále jeví jako obtížné, a vyzývá Komisi, aby posílila doplňkovost mezi EZFRV a fondy politiky soudržnosti;

19. upozorňuje na potřebu integrované evropské strategie pro revitalizaci venkovských oblastí, a to i prostřednictvím rozvoje biodistriktů, a uznat jejich potenciál diverzifikovat hospodářství venkovských oblastí tím, že by se zaměřovala na fiskální, hospodářská a sociální opatření k udržení aktivního obyvatelstva; zdůrazňuje rovněž význam zavedení pobídek pro přemísťování pracovníků v oblasti zdravotnictví, vzdělávání a veřejné správy, jakož i význam partnerství mezi místními orgány a soukromým sektorem pro vytváření nových pracovních míst;
20. zdůrazňuje, že rozšíření plánů integrovaných územních investic a uvolnění jejich plného potenciálu by z nich mohlo vytvořit základní kámen integrovaného regionálního a místního rozvoje a rozvoje venkova; zdůrazňuje, že posílení úlohy integrovaných územních investic ve venkovských oblastech má zásadní význam pro podporu územní soudržnosti, posílení konektivity a podporu hospodářského růstu podporujícího začlenění podporou klíčových odvětví, jako je zemědělství, venkovské malé a střední podniky, cestovní ruch a energie z obnovitelných zdrojů; dále vyzývá k větší flexibilitě při provádění integrovaných územních investic, k navýšení finančních prostředků a posílení součinnosti s dalšími mechanismy financování EU, včetně iniciativy LEADER a komunitně vedeného místního rozvoje, což jsou klíčové nástroje pro podporu participativního rozvoje venkova zdola nahoru a pro zachování a obnovu živých a prosperujících místních venkovských ekonomik, s cílem maximalizovat dopad a aktivně zapojit regionální a místní orgány a občanskou společnost v souladu se zásadou partnerství;
21. navrhuje, aby všechna příslušná generální ředitelství Komise provedla posouzení územního dopadu svých politik alespoň dvakrát

za programové období. Domnívá se, že tato hodnocení by stanovila přesnější základ a určila způsoby, jak účinněji začlenit charakteristiky venkovských oblastí do politik EU;

22. vyzývá členské státy, aby plně využívaly všech opatření na podporu venkovských, vnitrozemských, horských, ostrovních a nejvzdálenějších regionů, jakož i přeshraničních regionů a regionů na vnějších hranicích EU, včetně těch, které sousedí s Ruskem, Běloruskem a Ukrajinou, které jsou válkou postiženy nejvíce, s cílem zmírnit hospodářské narušení a zajistit jejich budoucnost a prosperitu; vítá nové nařízení BRIDGEforEU a žádá členské státy, aby je provedly a posílily spolupráci mezi přeshraničními regiony s cílem umožnit úspory z rozsahu při poskytování základních služeb a infrastruktury v postižených venkovských oblastech;
23. zdůrazňuje rozmanitost venkovských oblastí EU, pro něž vyžaduje dlouhodobá vize řešení, která budou přizpůsobena potřebám a zdrojům venkovských oblastí a zároveň posílí dlouhodobé strategie pro udržitelný růst; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba plně zapojit místní a regionální orgány, které mají nejlepší předpoklady k tomu, aby určily současné výzvy a potřeby na regionální a místní úrovni; zdůrazňuje, že je důležité zachovat decentralizovaný model plánování a provádění politiky soudržnosti založený na zásadě partnerství a víceúrovňové správy a místního přístupu; vyzývá proto k silnému zapojení regionálních a místních orgánů s cílem zajistit přímější přístup místních a regionálních orgánů k fondům politiky soudržnosti, snížit byrokratickou složitost a zkrátit dobu vyplacení prostředků, a to prostřednictvím jednodušších postupů, intuitivních digitálních platforem a větší technické podpory pro místní příjemce; navrhuje podporovat využívání režimů předběžného financování a zálohových plateb pro malé projekty ve venkovských oblastech;
24. zdůrazňuje, že centralizace může vést k byrokratické neefektivnosti a ke zpožděním při čerpání finančních prostředků, což v konečném důsledku snižuje účinnost investic EU do rozvoje venkova;
25. zdůrazňuje, že přístup k řízení rozvojových politik venkovských oblastí musí být při jeho provádění koordinován, integrován a musí být víceodvětvový a že posílení víceúrovňového přístupu v souladu se zásadou subsidiarity má zásadní význam pro zajištění jeho úspěchu;
26. zdůrazňuje, že odolnost má zásadní význam pro to, aby orgány na místní a regionální úrovni mohly zmírnit náhlé výzvy, přizpůsobit se jim a zotavit se z nich, zajistit dobré životní podmínky komunit, bezpečnost a dlouhodobou udržitelnost;
27. vyzývá k tomu, aby byla příhraničním regionům přidělena odpovídající část finančních prostředků politiky soudržnosti, a v této souvislosti žádá, aby byla evropským seskupením pro územní spolupráci (ESÚS) přiznána větší míra autonomie při výběru projektů

a využívání finančních prostředků, zejména tím, že se ESÚS určí jako řídicí orgány pro programy Interreg, čímž se posílí jejich institucionální a finanční kapacita; dále doporučuje, aby ESÚS získala významnější úlohu při dosahování politického cíle č. 5, tj. přiblížit Evropu jejím občanům;

28. zdůrazňuje, že je třeba posílit demokratickou a politickou účast ve venkovských oblastech podporou aktivní občanské angažovanosti a digitálních nástrojů; vyzývá Komisi, aby podporovala iniciativy na podporu místních demokratických procesů s cílem zlepšit soudržnost mezi městskými a venkovskými regiony;
29. připomíná, že je třeba, aby venkovské oblasti byly schopny poskytovat obyvatelstvu nezbytné kvalitní služby obecného zájmu a zlepšit tak jejich život a využívat svých silných stránek k dosažení udržitelného rozvoje, na který musí získat odpovídající finanční podporu; za tímto účelem zdůrazňuje, že je třeba zajistit rovný přístup, zejména zranitelným osobám a osobám se zdravotním postižením, ke všem zdravotnickým službám, dopravním službám a službám konektivity, včetně inovativních řešení v oblasti mobility, zvláštních plánů pro cenově dostupné bydlení, vodohospodářské služby, služby vzdělávání a odborné přípravy, digitální infrastrukturu a další základní služby, jako jsou poštovní a bankovní služby, a zajistit jejich přístupnost a cenovou dostupnost s cílem zaručit řádné životní podmínky; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby usnadnily přístup k financování a přizpůsobeným podpůrným opatřením pro iniciativy sociální ekonomiky, které řeší místní potřeby a přispívají k regionálnímu rozvoji, a aby zároveň posílily finanční podporu poskytovanou venkovským malým a středním podnikům, zejména usnadněním přístupu k finančním zdrojům, družstvům a místním hodnotovým řetězcům, které podporují hospodářskou diverzifikaci;
30. zdůrazňuje strategický význam vodních zdrojů pro venkovské oblasti a zdůrazňuje potřebu poskytnout dostatečné zdroje v rámci politiky soudržnosti a programů rozvoje venkova na údržbu a modernizaci vodohospodářské sítě; zejména doporučuje zahrnout opatření pro boj proti úniku vody, zlepšení účinnosti systémů zásobování vodou a podporu udržitelného využívání vodních zdrojů ve venkovských oblastech;
31. považuje za nezbytné, aby se kladl větší důraz na preventivní opatření ke zvýšení odolnosti evropských venkovských oblastí vůči přírodním katastrofám; domnívá se, že integrovaný přístup k hospodaření s vodou má zásadní význam pro současné řešení prevence povodní a zvládání sucha, což jsou v mnoha venkovských regionech dvě stále významnější rizika – jak v zemědělství, tak v potravinářském odvětví; uznává, že v závislosti na kontextu je prioritou výstavba přehrad a rezervoárů nebo modernizace stávajících zařízení, přičemž je třeba nalézt rovnováhu mezi

vybudovanou infrastrukturou a relativně nízkonákladovými „měkkými“ opatřeními, v neposlední řadě proto, že mohou být čistým zdrojem energie; poznamenává, že zatímco politika soudržnosti již podporuje iniciativy v této oblasti, jsou zapotřebí další projekty a investice v souladu s vnitrostátními a regionálními strategiemi řízení rizik, aby se zajistilo, že venkovské oblasti budou lépe připraveny na extrémní klimatické jevy a budou schopny je přestát;

32. zdůrazňuje rostoucí hrozbu klimatických rizik, jako jsou přírodní katastrofy, desertifikace a nedostatek vody, pro mnoho venkovských oblastí v Evropě, zejména v jižní Evropě a v oblasti Středomoří; vyzývá Komisi, aby podporovala progresivní adaptační strategie na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, včetně vodohospodářství, odolné infrastruktury a připravenosti na katastrofy, a vyzývá k investicím do inovativní vodohospodářské infrastruktury, jako je opětovné využívání vyčištěných odpadních vod a inteligentních zavlažovacích systémů, a k výstavbě nádrží pro sběr dešťové vody;
33. konstatuje, že venkovské oblasti trpí omezeným přístupem k základním zdravotnickým službám a že tam existuje nedostatek zařízení a zdravotnického personálu a vyzývá proto ke zlepšení přístupu ke kvalitní zdravotní péči, včetně služeb v oblasti duševního zdraví;
34. vyzývá členské státy a místní orgány, aby chránily základní služby, které jsou nezbytné pro rozvoj venkovských oblastí, a to tím, že se zdrží hospodářských omezení na zdravotní péči ve venkovských oblastech, neboť by to vedlo k uzavírání nebo poklesu počtu zařízení první pomoci a základních nemocničních struktur, které by měly být posíleny;
35. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly plán pro mobilní zdravotnické jednotky a telemedicínu, posílení zdravotnických služeb včetně lékařských lázeňských služeb, komunitních zdravotních sester a řešení v oblasti digitálního zdravotnictví a pobídek pro lékaře pracující ve venkovských a odlehlých oblastech;
36. vyzývá Komisi, aby do své strategie „eHealth“ začlenila konkrétní opatření zaměřená na venkovské oblasti s cílem poskytnout místním zdravotnickým jednotkám praktickou podporu pro technologické modernizace, a podpořila služby, které tyto jednotky nabízejí. Zdůrazňuje, že členským státům by měl být rovněž nabídnut screeningový program zaměřený na venkovské oblasti a že by měla být rovněž zavedena administrativní podpora na pomoc při vypracovávání plánů a rejstříků připravenosti; vyzývá členské státy, aby zohlednily zvláštnosti těchto oblastí a podpořily zřizování venkovských lékáren s cílem konkrétně přizpůsobit síť lékáren venkovským oblastem s koordinačními opatřeními pro zásobování léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky s cílem zjednodušit a přizpůsobit potřeby zdravotnických zařízení jednotlivým oblastem;

vyzývá členské státy, aby nadále zlepšovaly poskytování primární péče a podpůrných služeb mezi těmito lékárnami označovanými jako „venkovské“;

37. zdůrazňuje ústřední úlohu rozvoje infrastruktury pro hospodářský a sociální růst venkovských oblastí; na základě potřeby dopravních systémů umožňujících lepší propojení, zejména těch veřejných, a přístup k základním službám, energetickým sítím a odpovídající infrastrukturu pro digitální konektivitu; Poznává, že je zejména třeba zlepšit kvalitu dopravy a konektivity, aby měli lidé snadný přístup do práce, do škol a nemocnic i k veřejným službám a pracovním příležitostem. Zdůrazňuje, že silniční, železniční a námořní dopravní spojení je třeba rozvíjet nebo modernizovat prostřednictvím programů spolufinancovaných EU s cílem snížit izolaci venkovských oblastí, zejména od městských center, zmenšit stávající rozdíly a usnadnit udržitelnou mobilitu osob a zboží; vyzývá k přijetí komplexní strategie pro zlepšení mobility ve venkovských oblastech se silným zaměřením na udržitelnost, rozšíření dobíjecí infrastruktury a podporu elektromobility; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí cílené investice do veřejné dopravy, řešení sdílené mobility a alternativních dopravních modelů s cílem zajistit dostupnost a konektivitu pro venkovské obyvatelstvo;
38. zdůrazňuje, že zůstává značná digitální propast mezi venkovskými a městskými oblastmi, což brání rovným příležitostem pro všechny obyvatele; vyzývá Komisi a členské státy, aby urychlily investice do širokopásmového připojení, včetně 5G, lepšího mobilního pokrytí, vysokorychlostních internetových sítí, digitálních zemědělských řešení a center pro inovace na venkově, a zajistily, aby digitální transformace prospěla venkovským komunitám, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována regionům, které jsou na tuto transformaci méně připraveny, včetně odlehlých oblastí a nejvzdálenějších regionů; zdůrazňuje, že tyto investice mají zásadní význam pro zvýšení produktivity, podporu podnikání malých zemědělských podniků, usnadnění práce na dálku, přístup k elektronickým službám a on-line výuce a zajištění toho, aby venkovské oblasti zůstaly v digitálním věku konkurenceschopné; poukazuje na potřebu iniciativ v oblasti digitální gramotnosti a odborného vzdělávání na podporu začleňování digitálních technologií do venkovského hospodářství a překlenout stávající technologické a hospodářské rozdíly;
39. zdůrazňuje význam a vzájemnou provázanost vojenské mobility, rozvoje infrastruktury venkova a regionální bezpečnosti; zdůrazňuje překrývání mezi sítí EU pro vojenskou mobilitu a transevropskou dopravní síť (TEN-T);
40. vyzývá k vypracování strategií zaměřených na neobsazené budovy a na podporu alternativních koncepcí bydlení ve venkovských oblastech, včetně cenově dostupného bydlení, renovačních projektů

a mezigeneračního bydlení; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí pobídky k přesměrování prázdných nemovitostí, podpoře komunitních iniciativ v oblasti bydlení a zajištění udržitelných a inkluzivních životních prostor;

41. zdůrazňuje, že je důležité prosazovat prioritní politiky, které podporují mladé lidi, kteří jsou hlavními aktéry vyliďňování venkova, a vyzývá Komisi, aby jim zajistila účinné uplatňování „práva na pobyt“ prostřednictvím cílených opatření, jejichž cílem je zastavit demografický pokles ve venkovských oblastech a povzbudit talentované lidi, aby tam zůstali; domnívá se, že jednotlivci, kteří chtějí přispět k rozvoji svých místních komunit, by měli mít dostatek příležitostí, a že je proto naléhavě nutné odstranit překážky a značné rozdíly mezi mladými lidmi v městských a venkovských oblastech, pokud jde o přístup ke kvalitnímu vzdělání, ekonomickou nezávislost, sociální a politickou angažovanost a mezigenerační sociální interakci; vyzývá k přijetí konkrétních opatření a cílených programů financování, včetně akčního plánu Komise pro odliv mozků, s cílem podpořit mladé lidi a mladé podnikatele a poskytnout jim veškeré nástroje a zdroje, které potřebují k tomu, aby jim pomohli získat přístup k zemědělské půdě, pracovním místům a obchodním příležitostem; konstatuje, že tato opatření by měla zahrnovat lepší přístup k veřejným službám, vzdělávacím a kulturním zařízením, přístup k bydlení, nízkouročené půjčky a – s náležitým ohledem na zásadu subsidiarity ve fiskálních záležitostech – daňové pobídky, které by mladým lidem pomohly vybudovat stabilní budoucnost v souladu s jejich ambicemi, aniž by museli opustit své místo původu, a vytvořit pobídky k usazení se ve venkovských oblastech nebo návratu do nich; považuje proto za nezbytné podporovat opatření na diverzifikaci hospodářství venkova využitím místního potenciálu, a to i v oblastech mimo zemědělství a cestovní ruch, a vytvářet kvalitní pracovní místa;
42. zdůrazňuje, že je důležité posilovat odborné vzdělávání a přípravu a zároveň podporovat iniciativy vedené mladými lidmi a neformální učení mladých lidí, aby se rozvíjely specifické dovednosti související s hospodářstvím venkovských oblastí jako nástroj pro sociální soudržnost a kvalitní pracovní místa, s cílem bojovat proti vyliďňování těchto oblastí;
43. zdůrazňuje klíčovou úlohu kampaní na zvyšování povědomí a sdílení znalostí při provádění různých vzdělávacích kampaní a programů, jakož i důležitost toho, aby se staly nedílnou součástí školních osnov; zdůrazňuje stále znepokojivější údaje o předčasném ukončování školní docházky a vyzývá v této souvislosti vnitrostátní a místní orgány, aby reorganizovaly své vzdělávací systémy s cílem zaručit na svém území právo na vzdělání, a to s ohledem na závažné a objektivní obtíže, jimž mohou čelit; vyzývá proto členské státy a místní orgány, aby v těchto oblastech neslučovaly stávající školy;

44. vyzývá Komisi a členské státy, aby poskytovaly nové dotované úvěrové nástroje, které mohou podporovat mladé podnikatele a ženy v jejich činnosti, včetně alternativních forem záruk pro přístup k úvěrům; vyzývá k poskytování finanční podpory s cílem posílit postavení mladých zemědělců a zajistit růst ve venkovských ekonomikách;
45. vítá nový balíček úvěrového financování ve výši 3 miliard EUR od skupiny Evropské investiční banky (EIB) pro zemědělství, lesnictví a rybolov v celé Evropě jako konkrétní iniciativu, která má odstranit mezery ve financování malých a středních podniků v zemědělství a biohospodářství a usnadnit financování pro mladé zemědělce a ženy; vyzývá skupinu EIB, aby prozkoumala nové formy podpory s cílem poskytovat subjektům v celých zemědělských a venkovských hodnotových řetězcích likviditu;
46. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly místní začínající podniky a pobídkové programy pro návrat mladých lidí a pro nákup a renovaci bydlení mladými lidmi ve venkovských oblastech;
47. vyzývá Komisi, aby zřídila Evropský fond pro podnikání mladých lidí ve venkovských oblastech se zvláštním zaměřením na regiony postižené vysokou nezaměstnaností mladých lidí a odlivem mozků; konstatuje, že tento fond by měl podporovat venkovské začínající podniky, inovativní zemědělství, udržitelný cestovní ruch a digitalizaci prostřednictvím specializovaných finančních nástrojů a daňových pobídek;
48. upozorňuje na to, že je třeba pro všechny zajistit rovný přístup k opatřením zaměřeným na získání kvalitních dovedností pro dosahování jejich profesních cílů, jakož i k odbornému vzdělávání a přípravě; vyjadřuje politování nad tím, že ženy ve venkovských oblastech v mnoha oblastech v současné době postrádají spravedlivé příležitosti a podmínky, neboť se často potýkají s dalšími problémy, včetně omezeného přístupu k pracovním příležitostem, nedostatku dostatečných opatření pro rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a zařízením péče o děti; zdůrazňuje, že je třeba vytvořit prostředí příznivé pro zaměstnanost žen s podporou pro všechny rodiny a zajistit vysoce kvalitní systémy předškolního vzdělávání a péče, jakož i podporu rodičů;
49. vyzývá k větší podpoře žen ve venkovských oblastech, zejména prostřednictvím opatření na zlepšení přístupu k zaměstnání, vzdělání, zdravotní péči a sociální infrastruktuře, jakož i k ochraně před násilím a prevencí násilí, a to s cílem posílovat jejich zapojení do ekonomiky a společnosti; zdůrazňuje, že by měly být vytvořeny cílené programy na podporu podnikatelek ve venkovských regionech s cílem posílit jejich ekonomickou nezávislost;

50. zdůrazňuje, že podpora žen ve venkovských oblastech je nezbytná z různých důvodů, včetně prosazování rovnosti žen a mužů, podpory hospodářského růstu, podpory rozvoje komunit, snižování chudoby a zajištění udržitelnosti životního prostředí; poukazuje na to, že ženy hrají v rozvoji venkova víceúrovňovou úlohu jako pracovnice, zemědělkyně a vlastnice podniků, a zdůrazňuje, že je jejich význam ve venkovských oblastech a místním hospodářství často přehlížen; domnívá se, že ženám ve venkovských oblastech je třeba věnovat zvláštní pozornost při vytváření programů strukturální sociální podpory a regionálního rozvoje; zdůrazňuje, že řešení daných překážek má zásadní význam pro posílení postavení žen a uvolnění jejich plného potenciálu ve venkovských komunitách;
51. vyzývá členské státy a Komisi, aby zvyšovaly povědomí o stávajících a budoucích možnostech financování ze strany EU pro podnikatelky ve venkovských oblastech a aby jim usnadnily přístup k finanční podpoře; vybízí členské státy a regionální a místní orgány, aby využívaly stávající strukturální a investiční fondy EU na podporu podnikatelek;
52. vyzývá k přijetí politik zaměstnanosti zaměřených na rovnost žen a mužů a cílených opatření na podporu lepší rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem ve venkovských oblastech, a to včetně flexibilních pracovních modelů, příležitostí digitální práce a lepších nabídek v oblasti volného času a vzdělávání, stejně jako podpory komunitní péče a podpůrných struktur pro rodiny;
53. naléhavě vyzývá Komisi, aby přijala opatření na ochranu modelu rodinného zemědělství, který je základem venkova, je šetrnější k životnímu prostředí a zaručuje potravinové zabezpečení v EU; zdůrazňuje potřebu systému pobídek EU, který by omezil kumulaci zemědělské půdy v soukromých investičních fondech a následný nárůst cen půdy; trvá na ochraně malých a středních zemědělských podniků posílením úlohy družstev a profesionálních zemědělců v politikách EU; kromě toho vyzývá členské státy, aby zaváděly konkrétní opatření na podporu těchto zemědělských podniků zjednodušením přístupu k úvěrům, modernizací venkovské infrastruktury a podporou zemědělských družstev;
54. zdůrazňuje ústřední úlohu zemědělství a zemědělsko-potravinářského odvětví, pokud jde o produkci potravin, zajišťování potravinového zabezpečení v EU a vytváření pracovních míst, kdy tato úloha musí být posílena, neboť má významnou roli při poskytování ochrany území, je klíčovým faktorem při zajišťování udržitelného hospodaření s půdou a je také hnací silou rozvoje a růstu vnitrozemských a venkovských oblastí, které se často vyznačují typickými špičkovými produkty na mezinárodní úrovni; konstatuje, že je třeba podporovat zemědělce v inovacích a diverzifikaci a zároveň posilovat konkurenceschopnost zemědělských podniků; je přesvědčen, že přechod k udržitelnějšímu

modelu je třeba provádět s vyváženým přístupem a přihlédnutím k místním specifikům a hospodářským potřebám venkovských komunit, aniž by se jim vnucovaly změny, které by mohly ohrozit jejich dlouhodobý rozvoj; vyzývá v této souvislosti Komisi a členské státy, aby přijaly důrazná a cílená opatření s tím, že sníží nadměrnou regulační zátěž a zajistí spravedlivé tržní podmínky, zmírní pokles počtu zemědělských podniků a podpoří generační obměnu; vyzývá k odpovídající podpoře potravinové soběstačnosti a diverzifikace plodin; zdůrazňuje zejména specifické strukturální problémy nejvzdálenějších regionů a jejich venkovských oblastí;

55. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby v zájmu posílení potravinového zabezpečení a zajištění toho, aby evropští zemědělci nečelili nekalé konkurenci produktů, které nesplňují stejné normy v oblasti životního prostředí, dobrých životních podmínek zvířat a potravinového zabezpečení, prosazovaly přísnou rovnocennost výrobních norem pro zemědělské produkty dovážené do EU, a vyzývá v této souvislosti Komisi, aby zajistila, že obchodní dohody budou v souladu s evropskými zemědělskými normami a zajistí pro zemědělce v EU rovné podmínky;
56. uznává, že ambiciózní cíle ekologické transformace přinášejí pro zemědělství EU příležitosti i rizika; zdůrazňuje, že počet zemědělských podniků v EU se mezi lety 2005 a 2020 snížil přibližně o 37 %, a vyzývá v této souvislosti Komisi a členské státy, aby přijaly opatření ke zmírnění poklesu počtu zemědělských podniků a podporovaly jejich příjmy a konkurenceschopnost s cílem zastavit opouštění těchto oblastí a podpořit generační obměnu;
57. poukazuje na to, že je třeba zjednodušit administrativní postupy pro přístup k prostředkům z EU, a to snížením byrokracie pro zemědělce a malé venkovské podniky a zlepšením koordinace mezi institucionálními úrovněmi zapojenými do řízení fondů, aby se zajistilo účinnější a včasnější poskytování zdrojů;
58. poukazuje rovněž na to, že je třeba těmto oblastem, jakož i podnikům a držitelům zemědělských podniků a lesů poskytovat dostatečnou finanční podporu, včetně podpory na nákup a údržbu vybavení, s cílem zvýšit evropskou konkurenceschopnost;
59. je si plně vědom toho, že venkovské oblasti hrají v ekologické a digitální transformaci klíčovou úlohu; zdůrazňuje, že transformace musí být prováděna postupně v souladu s dosažitelnými cíli; vyzývá v této souvislosti k tomu, aby financování EU bylo lépe propojeno s udržitelností životního prostředí a ochranou biologické rozmanitosti;
60. zdůrazňuje, že je třeba podporovat venkovské komunity v evropských regionech, které byly nejvíce postiženy obchodem s ukrajinskými zemědělskými produkty nebo jejich vývozem;

61. poukazuje na význam kompenzačních opatření pro zemědělce a venkovské podniky s cílem zajistit, aby byla ekologická transformace spravedlivá a praktická a nevedla k novým socioekonomickým rozdílům; zdůrazňuje, že má-li být tato transformace úspěšná, bude klíčové plné zapojení všech zúčastněných stran, zejména zemědělců a lesníků, a spolupráce s nimi;
62. zdůrazňuje, že podpora zemědělství je nezbytnou součástí jakékoli strategie pro rozvoj venkova, sama o sobě však není dostatečnou, neboť ne všichni lidé ve venkovských oblastech jsou zaměstnáni v zemědělském odvětví a ne všichni žijí v zemědělských strukturách;
63. uznává, že hlavním zdrojem příjmů pro venkovské, horské, ostrovní a nejvzdálenější regiony i středomořský region je často cestovní ruch a ten má potenciál podporovat vytváření pracovních míst a podnikání, jakož i přilákat rostoucí počet návštěvníků, kteří mají zájem objevovat jejich přírodu, tradice a kulturní dědictví prostřednictvím nabízených jedinečných zážitků; domnívá se proto, že by měl cestovní ruch být podporován investicemi do venkovského hospodářství, a to v součinnosti se zemědělským, rybářským, potravinářským a kulturním odvětvím, a že EU by měla podporovat společnou existenci a další rozvoj těchto odvětví;
64. poukazuje na to, že venkovský cestovní ruch a agroturistika mohou být doplňkovou činností k zemědělství a nabídnout příležitost diverzifikovat zemědělské příjmy a těžit z rozvoje venkovských oblastí, a že by proto měly být přiděleny zdroje na rozvoj činností v oblasti cestovního ruchu a v odvětví ubytování, stravování a pohostinství;
65. zdůrazňuje, že je třeba podporovat venkovský cestovní ruch udržitelným způsobem; zdůrazňuje, že je důležité optimalizovat hospodářské přínosy cestovního ruchu pro venkovské oblasti a zároveň minimalizovat potenciální negativní dopady na místní komunity a ekosystémy;
66. zdůrazňuje význam ochrany a podpory jazykových menšin ve venkovských oblastech EU a jejich uznání za nedílnou součást evropského kulturního dědictví a za hnací sílu regionálního rozvoje; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby vyčlenily zdroje politiky soudržnosti na podporu projektů jazykové podpory, odborné přípravy, kulturního cestovního ruchu a místního podnikání souvisejících s jazykovými a kulturními tradicemi regionů;
67. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly cestovní ruch ve venkovských a vylidněných oblastech nebo oblastech ohrožených vylidňováním tím, že budou financovat iniciativy, které zviditelní historické vesnice a tradiční místní produkty, a vytvoří nové zelené stezky a další přírodní stezky, jakož i označení uznávající

mimořádné prostředí ve venkovském a přírodním cestovním ruchu podobně jako značka „modrá vlajka“ udělovaná plážím;

68. konstatuje, že v některých členských státech hrají obce klíčovou úlohu hnací síly regionálního hospodářského rozvoje a těží ze značných daňových příjmů generovaných jejich místními ekonomikami; zdůrazňuje, že tyto příjmy mohou motivovat obce k tomu, aby investovaly prostředky z fondů soudržnosti EU do zvyšování své budoucí daňové základny, podpory dlouhodobého místního hospodářského růstu a zajištění dlouhodobých daňových příjmů; vyzývá za tímto účelem Komisi, aby s náležitým ohledem na zásadu subsidiarity ve fiskálních záležitostech zahájila dialog o možných přínosech sdílení daní z hospodářských činností s obcemi;
69. trvá na tom, že nadměrná byrokracie by neměla zemědělcům bránit v tom, aby se zaměřili na udržitelnou produkci potravin a hospodářský rozvoj venkova; vyzývá Komisi a členské státy, aby do budoucích právních předpisů týkajících se politiky soudržnosti začlenily silný venkovský rozměr a aby přednostně podporovaly zlepšování právní úpravy s cílem snížit administrativní zátěž a přijaly opatření k zajištění konkurenceschopnosti venkovských podniků, zejména malých a středních podniků, družstev a občanů vedených komunit, a aby podporovaly snadnější a účinnější přístup k finančním prostředkům, snižování nákladů a zjednodušené postupy podávání žádostí a hodnocení v souvislosti s financováním z EU, zejména pro malé příjemce; znovu potvrzuje, že nezbytným opatřením pro zlepšení přístupu k dostupným zdrojům je optimalizace postupů, omezení byrokracie a zlepšení transparentnosti; vyzývá Komisi, aby řídicím orgánům poskytovala odpovídající poradenské služby a technickou pomoc, a přispívala tak rovněž ke zvýšení míry čerpání prostředků;
70. vyzývá k zaujetí přístupu založeného na větší integraci mezi průmyslovou politikou EU a politikou soudržnosti, který zajistí, aby strategie regionálního rozvoje byly v souladu s úsilím o průmyslovou transformaci, zejména v severních řídce osídlených oblastech;
71. zdůrazňuje význam malých a středních podniků v technologických odvětvích pro digitalizaci a hospodářskou odolnost venkova; vyzývá Komisi, aby zajistila, že veřejná opatření budou podporovat místní podniky a ekonomiky založené na blízkosti, přičemž se vyvarují kritérií, která by mohla znevýhodňovat menší podniky;
72. zdůrazňuje, že je třeba lépe sladit stávající nástroje územního rozvoje se strukturálními fondy, včetně iniciativ, jako je Využívání talentů a Pakt starostů a primátorů;
73. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.